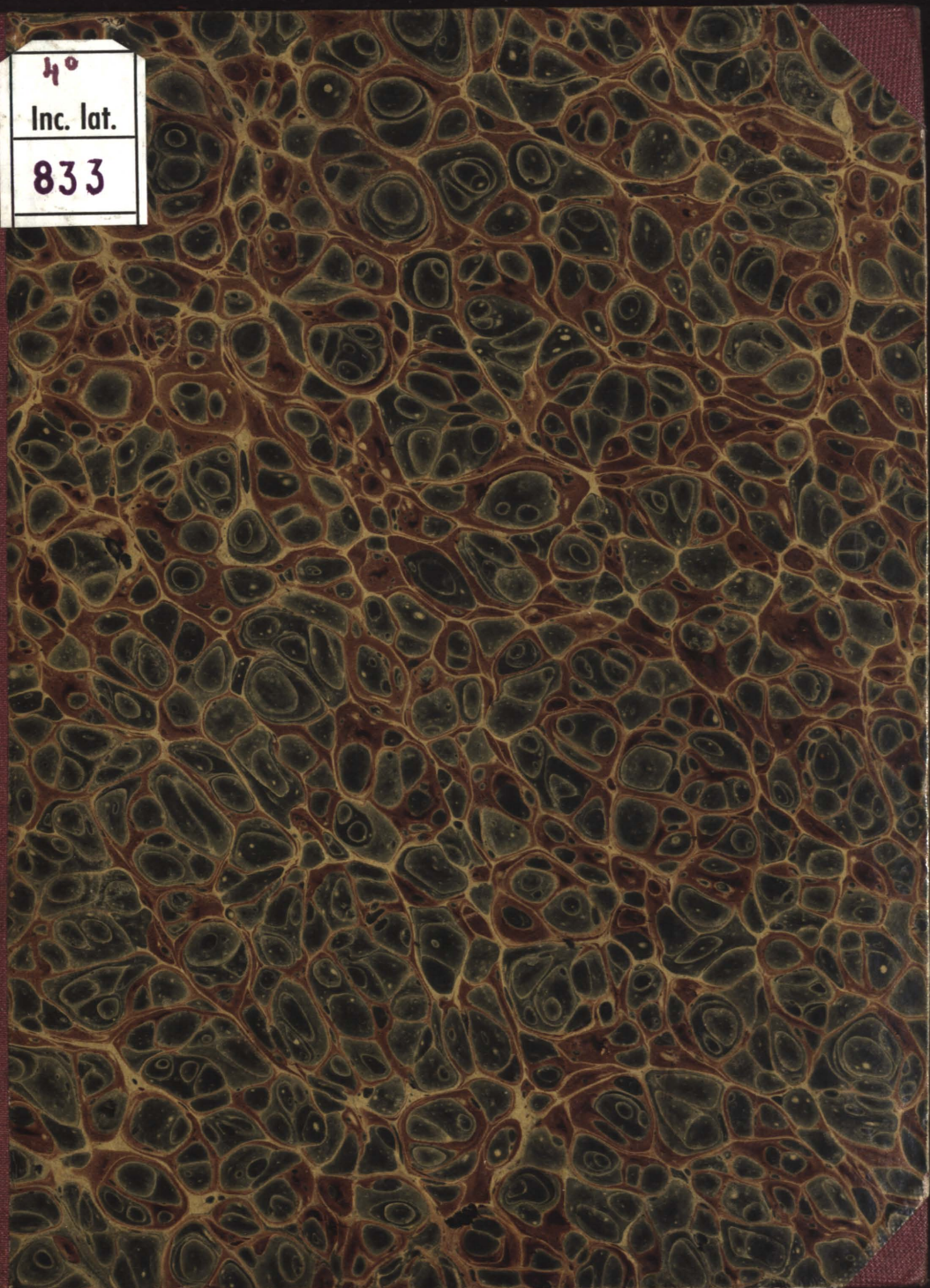

40

Inc. lat.

833

2 Hoc est pclarum Testamentū Illustris poetæ Frācis-
Petrarce suæ manus ppriæ editum multo tempore ante
obitum suum quādo fuit in bona conualescentia memo-
riæ & sanitatis suæ nouiter Impressum.

AEPE de eo mecū cogitans: de quo
nemo nimis nisi paucis satis cogitāt:
de nouissimis scilicet ac de morte: q̄
cogitatio neq; supflua esse potest neq;
nimium festina: Quū & mors omni-
bus certa sit: & hora mortis incerta:
Vtile & honestum credo antequā me mors impediāt: uel
mors ipsa quæ per uarios & ambiguos rer; casus semper
nobis impendet ppter uitæ breuitatē procul esse nō pōt:
nunc dei gratia dū corpore simul atq; animo sanus sum:
de me ipso ac de rebus meis testanda disponere quāuis
(ut uerū fatear) tā parue res sunt meæ: ut de ipsis quodā
modo pudeat me testari sed diuiti; atq; inopum cure de
rebus (licet imparibus) pares sunt. Volo igitur hanc meā
uoluntatē ordinare: ac scriptis cōmittere: & propter quā-
dam honestatem: & ob id maxime: ne de huiusmodi re-
gulis meis: propter meā incuriositatē post meū obitum
litigetur. In primis animā meā peccatricem: sed diuinam
misericordiā implorantē & de illa sperantem: recomendo
humiliter Iesu Christo. Eiq; flexis ipsius animæ genibus
ut a se creatā sui; sanctissimi sanguinis p̄cio redemptā
protegat affusus supplicio: nec pmittat ad suor; manus
hostiū puenire. Ad hoc etiā auxiliū beatissimæ Virginis
Matris suæ: & beati Michaelis Archāgeli: reuerenter ac
fidenter imploro: & sanctor; reliquor; quos intercessores

apud Christum sum solitus ac sperare. Corpus autē hoc terrenū ac mortale: nobili grauē sarcinā animorū: terræ: unde origo est sibi uolo restitui. Et hoc absq; omni pompa: sed cū sūma humilitate & abiectiōe: quāta esse pōt. De quo hæredem meū & amicos omnes rogo: obsecro: & obtestor: & adiuro per uiscera misericordiæ dei nostri: & per charitatē: si quā ad me unq; habuerit. Nec falsi spe honoris hoc negligent. Q uū sic omnino me diceat: ac si uelim ita ut si forte (quod absit) cōtrafecerint: teneantur deo: & mihi de graui utriusq; offensa in diē iudicii respōdere. Et hæc quidē de domo sepulture hoc addico: q; nemo me fleat: nemo mihi lachrymas: sed pro me Christo præces: & qui pōt Christi pauperibus: charitatē pro me orare monitis porrigat: hoc mihi pdesse poterit: fletus at & defunctis in utilis & flentibus est damnosus. De loco autem nō magnopere curo. Contentor poni ubicūq; deo placuerit: & iis qui hanc curam suscipere dignabuntur. Si tamē expressius mea de hoc uoluntas exquirat: sepe/ liri uelim si Padue ubi nunc sum: moriar: in ecclāsia sancti Augustini: quā fratres p̄dicatores tenēt quia & locus animæ meæ gratus: & iacet illic is: qui me plurimū dilexit inq; has terras piis præcibus attraxit: p̄clarissime memorie Iacobus de Cararia tunc Padue dominus si autem arquade (ubi ruralis habitatio mea est) diem clausero: & deus mihi tantū cōcesserit quod ualde cupio: capella ibi exiguam ad honorē beatissimæ uirginis Mariæ extruere illic q; sepeliri eligo alioquin inferius in aliquo loco honesto iuxta ecclāsiā plæbis. Sin Venetiis moriar poni uolo in loco sancti Francisci de Vineis: illic ante hostiū ecclāsiæ. Sin Mediolani ante ecclāsiā beati Ambrosii iuxta

primū introitū: qui ciuitatis muros aspicit: Si Papie in
 ecclēsia sancti Augustini ubi fratribus uisum fuerit. Si
 autē Romæ in ecclēsia sanctæ Mariæ maioris uel sancti
 Petri ubi erit opportunius: uel iuxta ecclēsiā hāc: uel illā
 sicut canonicus placebit: nominaui loca: quibus per Ita/
 liam cōuersari soleo. Ac si Parme in ecclēsia maiori ubi
 per multos annos archidiaconus fui inutilis & semp fere
 absens. Sin ubicūq; terræ alibi in loco fratrum minorū si
 sit ibi sin minus in quacūq; alia ecclēsia quæ uicinior fu
 erit loco mortis. Hæc de sepulchro plura fateor q̄ uirum
 doctū deceat ab indocto sint: nūc accedo ad dispositionē
 earū rerū: q̄ uocantur bona hominis: quū potius sæpe sint
 impedimenta animi. Et primo qdē huic sanctæ ecclēsiæ
 Paduane: unde percæpi & cōmoda & honores ordinaui
 animū iā pridē pusillū terræ emere: quod idē testamento
 dimittere usq; ad quinq; mille & ducentarū librarū huius
 parue monete: uel plus: si plus possem. Sed ad hanc usq;
 summā habeā iā uerbo licētiā a magnifico Padue, D. D.
 Frācisco de Cararia. Q uā uel in uita mea uel post obitū
 quotiens seu qñcūq; petita fuerit daturū esse nō dubito:
 sicut illū cuius nō actum modo: sed uerba multa habent
 in pposito firmitatē: huiusmodi aut terrā hætenus inter/
 uenientibus aliis expensis emere nō ualui. Si ergo ipsam
 emero (ut spero) faciā in instrumento emptionis poni q̄
 ipsam teneo animo relinquendi ecclēsiæ: & ex nūc ita fa/
 cio. Q uāuis eiisdē terræ situm nō possim adhuc in scri/
 ptis inserere. Si aut (quoniā nō nūq; pie uoluntates: pro/
 pter peccata hominū: deduci nequeāt ad effectum) dictā
 terram emere uel ppter impotentia uel pp negligētiā omi/
 fero: Lego ipsi ecclēsiæ Paduane ducatos ducentos auri

ad emendū aliquantulum terræ ubi melius fieri poterit.
De cuius puentibus perpetuū anniuerfariū animæ meæ
fiat. Et ipsi. D. supplico: si tunc uiuet (sicut cupio: & deū
p̄cor ut multos postea per annos latus & felix uiuat) uel
si: quod deus auertat) tunc ipse nō uiuerat: p̄cor aliū quē
cūq; penes quē rei huius erit arbitrium: quatenus ob re/
uerentiam Beate Virginis: & mei licet indigni & pusilli
hominis respectum cōcedat hoc fieri: & decretum super
hoc suum fauorabiliter interponat. Lego autē ecclēsiæ
apud quā sepeliar ducatos uiginti aliis autē ecclēsiis quat/
tuor ordinū mendicantiū (si ibi fuerint) ducatos quinq;
pro qualibet. Paupibus Christi lego centū ducatos distri/
buendos ut uidebiē: præsbytero Ioāni abocheta custodi
ecclēsiæ Paduane: & hoc si hic moriar. Sin alibi ad arbi/
trium p̄lati ecclēsiæ illius: in qua recōditus fuero. Ita tñ
ut de dicta q̄ritate: nullus ultra singulos ducatos accipiat
Transeō ad dispositionē aliarū rerū. Et p̄dicto igitur ma/
gnifico. D. se dimitto tabulam meā siue iconā beate Vir/
ginis Mariæ: operis zotti pictoris egregii: quæ mihi ab
amico meo Michaelē Vānis de Florētia missa est. Cuius
pulchritudinē ignorantes nō intelligūt. Magistri autē ar/
tis stupēt. Hāc iconā ipsi. D. magnifico meo lego: ut ipsa
Virgo benedicta sibi sit pp̄itia apud filiū suū Iesum Chri/
stum: amicis minoris status. s. charissimis mihi libenter
magna dimittē: si facultas esset uberior: sed affectum li/
brabūt: magistro Donato de prato ueteri grāmatices p̄ce/
ptori nūc Venetiis habitanti: si qd mihi debet ex mutuo:
quod q̄tum sis: nescio sed utiq; parū est: remitto: & lego.
Nec uolo q; hæredi ad aliquid teneatur: de equis meis si
quos habuero in tempore transitus mei: qui placuerunt

bunzanella de uigūtia:& Lombardo a serico cōciuibus.
 Volo quod inter eos fortiantur:quis primū elegat:quis
 secundū. Et p̄ter hoc dicto Lombardo:qui rerura suarū
 curā deposuit ut res meas ageret:obligatū me cōfiteor in
 centum & trigintaquattuor ducatis auri & solidis.xvi.
 quos expendit in utilitatibus meis:& multo amplius:sed
 facta ultimo internos omniū ratiōe dicte quātītatis sibi
 debitor remansi:quā si ante accēperit (sicut spero cito fa
 cere) bene erit:alioquin uolo qđ hāres meus ante oīa sibi
 satisfacere teneat:de quo debito cirographū meū habet.
 quod restituat hāredi meo ipse Lombardus. Itē lego ipsi
 Lombardo sciphū meū paruū rottundū argenteū & au
 ratū cū quo bibat aquā:quā libenter bibit:multo liben
 tius quā uinum. Præsbytero autē Ioāni abocheta custodi
 ecclēsiæ nostræ:Breuiarium meū magnū:quod Venetiis
 emi pro p̄cio libraꝝ centū:ea tamē lege illud ei dimitto:
 ut post eius obitū remaneat in sachristia Paduane ecclē
 siæ:ad obsequiū ppetuū p̄sbyteroꝝ ut ipse p̄sbyter Ioan
 nes & alii orent (si eis placeat) Christū & beatā Virgīnē
 pro me:dño Ioanni de Certaldo seu Boccatio:uerecunde
 admodū tanto uiro tā modicū lego:qnquaginta florenos
 auri de Florentia pro una ueste hyemali ad studiū lucu
 brationesq; nocturnas:magistro Thomæ Bābasie de Fe
 raria lego leutū meū bonū:ut eum sonet nō pro uanitate
 seculi fugacis:sed ad laudē dei eterni. Prædicti autē amici
 mei de paruitate hmōi legatoꝝ:nō me accusent:sed fortu
 nā:siquid est fortuna. Et p̄pter hunc respectū distuli ad
 ultimū:quē primū esse decuit magistrū Ioānē de dundis
 physicū astronomoꝝ facile principē dictū ab horologio
 p̄pter illud admirandū planetarii opus ab eo cōfectum:

quod uulgus ignarū horologium esse arbitratur. Cui lego
quingenta ducatos auri pro emendo sibi unū paruū
annullum digito gestandū in memoriā mei. De faculta/
tibus autē domesticis sic ordino Bartholomeo de Senis
qui dicitur Pancaldus uiginti ducatos quos nō ludat. Zi
lio de Florentia domicello meo: supra fallariū suū: siquid
sibi debetur: uiginti ducatos. Et si habere plures aut alios
plures paucioresue domicellos: supra fallarium suum pro
quolibet florenos seu ducatos .x. famuli duos pro quo/
libet toto duos. Et si isti uel amici obiissent uel domicelli
seu famuli obiissent priusq̃ moriar: quod eis legabā uel
ut redeat ad hæredē meū. Omniū sane bonorū meorū mo
bilibium & imobiliū q̃ hēo & habiturus sum: ubicūq̃ sunt
uel erūt uniuersalē hæredē instituo Frāscū de brossano
filiū. q. d. amicoli de brossano ciuē Mediolani: porte uer/
celine. Et ipsū rogo nō solū ut hæredē sed ut filiū charissi
mū: ut pecuniā quācūq̃ siue sit plurima siue sit minima
(q̃a magna utiq̃ nō erit) meis rebus inuenerit: diuidat in
duas partes & unā sibi habeat: alterū numeret cui scit me
uelle: & de eā fiat quod etiā me uelle scit: duo anteq̃ finiā
hāc scripturā addēda sunt: unū quod modicū illud terræ
quod hēo ultra montes in comitatu Venusini in uilla seu
castro Valcluse diocesis tauilicensis q̃a sine dubio eundo
illuc: uel etiā mittēdo quodāmodo plus expenderet q̃ res
ualeat: Volo q̃ sit hospitalis dicti loci & in usu pauperū
christi. Et si forte hoc fieri nō pōt posset: impediēte ali/
quo iure uel statuto uolo q̃ sit Ioānis & Petri fratrū. q.
Raymundi de Raymundis: qui moneta cōiter dicebat:
& fuit obsequosus & fidelis mihi ualde. Et si dicti fratres
uel eorū alter obiisset: uolo q̃ ueniat ad filios uel nepotes

4
in memoriā dicti Moneti. Alterū quod illud modicū: qđ
habeo in bonis immobilibus in Padua uel territorio Pa/
duano uel in posterū habiturus sum: uolo qđ sit hæredes
mei ut cætera: sed hac lege qđ nec per se nec p aliū aliqd
alienare possit: uēditione aut donatione: aut ppetua em/
phiteosi: aut quouis alio modo nec etiā pignorari usq; ad
cōplectos. xx. annos a die mei obitus cōputādos: qđ pro
utilitate ipsius hæredis ordino: qui ignorātia rerum labi
posset: quas cū plene nouerit: puto nō libenter alienabit.
Sin aut forte quia oēs sumus mortales: nec oīno ullus est
ordo moriendi dictus Frāciscus de brossano (qđ auertat
deus) ante me moriat: tūc hæres meus esto Lombardus
a serico p̄dictus: qui plane animū meū nouit: quem ut in
uita fidelissimū expertum: non minus fidelem spero post
obitū. Hæc iure testamēti: aut alterius ultime uolūtatis:
seu quocūq; alio mō melius ualitura cōscripsi manu pro
pria: Padue ī domo ecclæsiæ quā habito: Anno Domini
.M.CCC.LXX. Pridie Nonas Aprilis. Et Nicolaū no/
tariū filiū. q. ser Bartholomei: ac Nicolaū filiū ser Petri
notarios infra scriptos rogauī p̄ut in eorū subscriptioni/
bus infra scriptis cōtinetur. Vnū addo qđ statim post tran
situm meū hæres meus scribat super hoc fratri Gerardo
Petrarco monacho Certusienſi germano meo: qui est in
cōuentu de maternio ppe Massiliā: ut det sibi opinionē
utrū uelit centū florenos auri: an singulis annis qnq; uel
decē: sicut sibi placeat. Et qđ ipse elegerit: illud faciat.

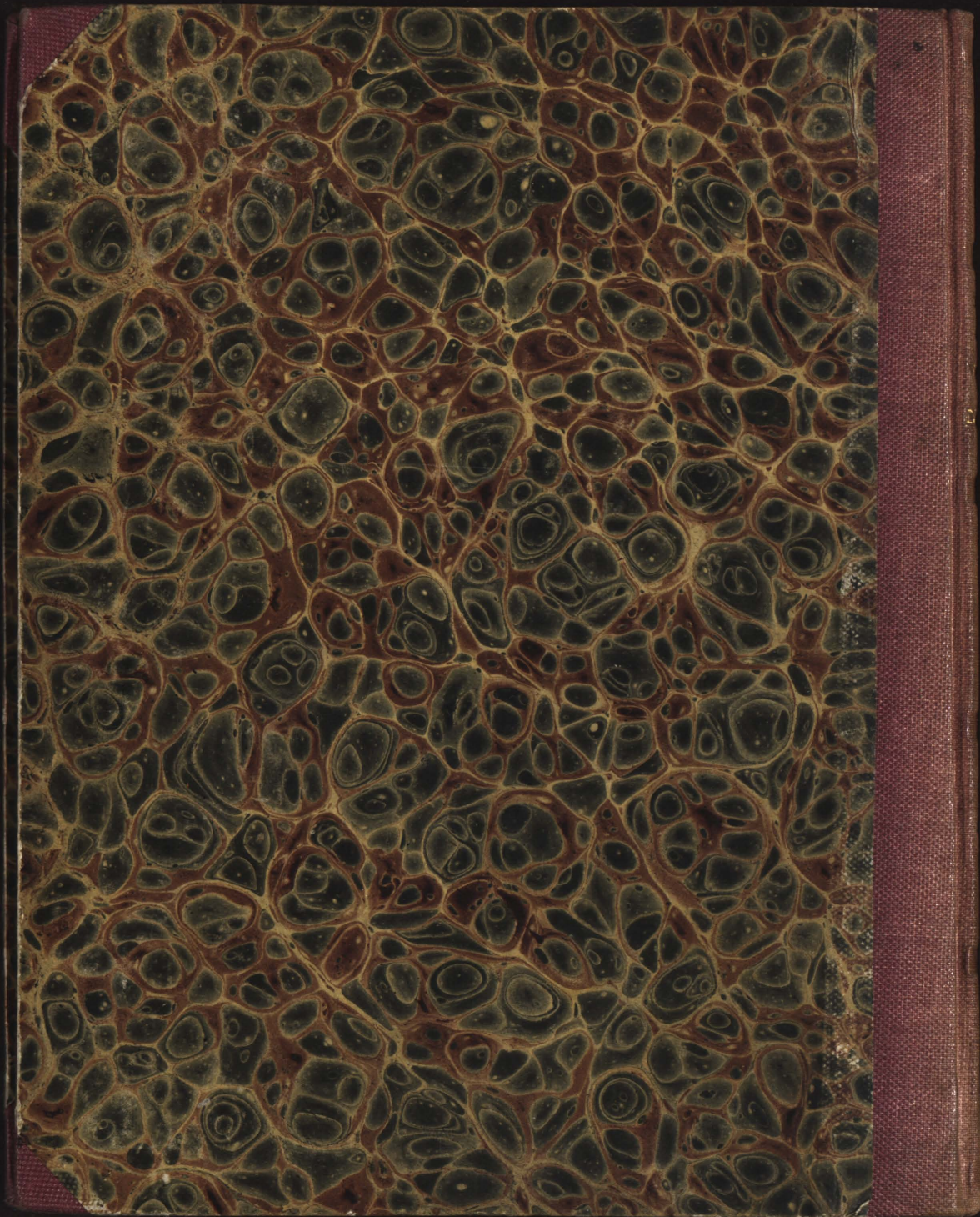
Ego Franciscus. P. scripsi qui testamentū aliud fecissem:
si essem diues ut uulgus insanum putas.

Impressum Venetiis p Bernardinū Venetū de Vitalibus.

[illegible]

Handwritten text (likely bleed-through from the reverse side):
 ... des ...
 ... des ...
 ... des ...

Regimen

sanitatis

Vol. 1 481

Numb. 1 508

Schola

Salentina

1658.